

PRESUDA SUDA

16. srpnja 1956.

U predmetu C-8/55,

Fédération Charbonnière de Belgique, s izabranom adresom za dostavu u Luxembourg, 6, Rue Henri Heine, koju zastupaju Louis Dehasse i Léon Canivet, uz asistenciju Paula Tschoffena, odvjetnika na Cour d'Appel u Liegeu (Žalbeni sud, Belgija) i Henrija Simonta, odvjetnika na Cour de Cassation de Belgique (Kasacijski sud, Belgija), profesora na Université Libre u Bruxellesu,

tužitelj,

protiv

Visoke vlasti Europske zajednice za ugljen i čelik, s izabranom adresom za dostavu u njezinim uredima na adresi 2, Place de Metz, Luxembourg, koju zastupa njezin pravni savjetnik, Walter Much, u svojstvu agenta, uz asistenciju G. van Heckea, odvjetnika na Cour d'Appel u Bruxellesu (Žalbeni sud, Belgija), profesora na Sveučilištu u Louvainu,

tuženice,

povodom tužbe za poništenje podnesene protiv odluke Visoke vlasti br. 22/55 od 28. svibnja 1955. i protiv određenih odluka Visoke vlasti kako proizlaze iz dopisa koji je 28. svibnja 1955. ona uputila vladi Kraljevine Belgije o uređenju sustava izjednačavanja (*Službeni list Zajednice* od 31. svibnja 1955., stranice 753. - 758.)

SUD,

u sastavu: M. Pilotti, predsjednik, J. Rueff i O. Riese, predsjednici vijeća, P. J. S. Serrarens, L. Delvaux, Ch. L. Hammes i A. van Kleffens, suci,

nezavisni odvjetnik: M. Lagrange,

tajnik: A. van Houtte,

donosi sljedeću

Presudu

A - Dopuštenost tužbe

Tužbom se traži poništenje:

1. Odluke Visoke vlasti br. 22/55 od 28. svibnja 1955. i priloženog cjenika, objavljenih u *Službenom listu Zajednice* od 31. svibnja 1955., utoliko što utvrđuju niže cijene za određene vrste ugljena.

2. odlukâ iz dopisa koji je Visoka vlast 28. svibnja 1955. uputila belgijskoj vladi i iz tablice stopa subvencija za izjednačavanje priložene tom dopisu:

(a) utoliko što povlačenjem ili smanjenjem izjednačavanja u slučaju određenih ugljenokopa nastaje diskriminacija među proizvođačima istih vrsta ugljena.

(b) utoliko što će sukladno tom dopisu uplate određenim poduzetnicima za izjednačavanje biti ili će moći biti povučene zbog toga što oni ne ulažu u obnovu kapaciteta koliko je moguće ili nužno ili odbijaju ustupiti ili razmijeniti ležišta ugljenokopa iako se ustupanje ili razmjena smatraju neophodnim za bolji razvoj rudarskih područja.

Što se tiče odluke br. 22/55 tužitelj tvrdi da je to pojedinačna odluka. Tuženica međutim smatra da je riječ o općoj odluci. Po mišljenju tužitelja pojedinačna narav odluke proizlazi iz činjenice da su zbog neraskidive veze između izjednačavanja i utvrđivanja cijena učinci cjenika za tri ugljenokopa u Campini i za druge belgijske rudnike različiti utoliko što subvencija za izjednačavanje odobrena trima rudnicima nije ista kao ona koje primaju drugi rudnici.

Bez poricanja činjenice da će se učinci cjenika razlikovati u mjeri u kojoj se razlikuje sama subvencija za izjednačavanje, Sud odbija argument tužitelja prema kojem te razlike učinaka cjenika određuju narav odluke br. 22/55. Naime, ta je odluka donesena u okviru posebnog sustava koji stavak 26. Konvencije predviđa za Belgiju tijekom prijelaznog razdoblja, a primjenjuje se u skladu s konkretnim modalitetima, koliko god da su detaljni i različiti, na sve poduzetnike i sve transakcije koji su obuhvaćeni tim sustavom.

U okviru tog sustava odluka se odnosi na poduzetnike samo zbog toga što su oni proizvođači ugljena bez navođenja ikakvih drugih pojedinosti. Ako bi se u Belgiji otkrilo novo ležište, poduzetnik koji obavlja eksploataciju na tom ležištu morao bi prodavati po cijenama utvrđenim u odluci. Štoviše, teritorijalno ograničenje ne podrazumijeva nikakvo individualno određenje i opravdava se činjenicom da je belgijskoj industriji izjednačavanje potrebno.

Činjenica da Odluka br. 22/55 sadržava detaljan i konkretan propis koji se primjenjuje na različite situacije nije u suprotnosti s općom naravi te odluke. Naime, u članku 50. stavku 2. Ugovora navodi se da se uvjeti osnovice i naplate davanja utvrđuju odlukom Visokog tijela što pokazuje da konkretne detaljne i različite posljedice opće odluke ne dovode u pitanje njezinu opću narav.

Ni činjenica da udruženje koje je ovdje tužitelj okuplja sve poduzetnike na koje se odluka odnosi – i samo njih – ne dovodi do drukčijeg rezultata. Da je drukčije, opća narav trebala bi se osporiti čak i što se tiče odluke koja se primjenjuje na sve poduzetnike u Zajednici ako bi oni bili uključeni u samo jedno te isto udruženje. Pojedinačna i opća narav odluke treba se utvrditi na osnovi objektivnih kriterija tako da ne bude moguće uspostaviti razliku ovisno o tome je li tužitelj udruženje ili poduzetnik.

Što se tiče odlukâ iz dopisa od 28. svibnja 1955. stranke smatraju da je prva odluka, koja se odnosi na smanjenje i povlačenje subvencija za izjednačavanje, pojedinačne naravi, a da je druga, koja se odnosi na prijetnju povlačenja subvencije za izjednačavanje, opće naravi. U tom pogledu Sud prihvaća stajalište stranaka.

U usmenom dijelu postupka tuženica je postavila pitanje je li potonju izjavu dopušteno smatrati odlukom protiv koje se može podnijeti tužba za poništenje u skladu s člankom 33. Ugovora. Međutim, u svojem dopisu od 28. svibnja 1955. Visoka vlast priznala je da potpora za izjednačavanje obvezno mora biti popraćena nizom mjera koje belgijska vlada treba donijeti. Osim toga, ona smatra da bi belgijska vlada trebala primijeniti četiri mjere, navedene u točkama (a), (b), (c) i (d). Ono što je navedeno u točki (d) stoga čini dio svih mjera koje bi belgijska vlada prema potrebi morala donijeti. Visoka vlast je tako nedvosmisleno odredila stav koji će odsad zauzeti ako se ostvare uvjeti iz točke 2 (d) dopisa. Drugim riječima, donijela je pravilo koje se može primijeniti prema potrebi. Stoga ova odluka jest odluka u smislu članka 14. Ugovora.

Budući da je utvrđena pojedinačna ili opća narav svake od odluka, tužitelj ima pravo zatražiti poništenje smanjenja i povlačenja subvencije za izjednačavanje – pojedinačna odluka iz dopisa od 28. svibnja 1955. – ističući sve tužbene razloge iz članka 33. Ugovora; ima pravo podnijeti tužbu za poništenje dviju drugih odluka koje su opće odluke, ako smatra da one u odnosu na njega predstavljaju zlouporabu ovlasti.

Da bi tužba za poništenje opće odluke bila dopuštena dostatno je da tužitelj formalno navede da se radi o zlouporabi ovlasti u odnosu na njega, uvjerljivo navodeći razloge zbog kojih, po njegovom mišljenju, dolazi do zlouporabe ovlasti.

Tužba ispunjava prethodno navedene uvjete i stoga je dopuštena.

Međutim, stranke imaju različita mišljenja o točnom dosegu članka 33. u pogledu prihvatljivosti određenih razloga koje je tužitelj istaknuo protiv općih odluka.

Tuženica tvrdi da neki poduzetnik može istaknuti tužbeni razlog zlouporabe ovlasti u odnosu na njega samo ako je Visoka vlast pod prividom regulatorne i opće mjere prikrila pojedinačnu odluku „koja se odnosi” [neslužbeni prijevod] na tog poduzetnika.

Taj se argument mora odbiti. Naime, prikrivena pojedinačna odluka ostaje pojedinačna odluka jer narav odluke ne ovisi o njezinom obliku već o njezinom dosegu. Osim toga, takvo tumačenje članka 33., a osobito, riječi „u odnosu na njih” [neslužbeni prijevod] ne može se prihvatiti zato što izraz ”u odnosu na njih” ima samo smisao riječi koje ga

izražavaju, odnosno da je riječ o poduzetniku koji je predmet ili barem žrtva zlouporabe ovlasti koju navodi. Sud smatra da se u članku 33. jasno navodi da udruženja i poduzetnici mogu osporavati ne samo pojedinačne odluke nego i opće odluke u pravom smislu te riječi.

Podredno, tuženica smatra da su tužbeni razlozi, koje tužitelj ima pravo istaknuti, ograničeni samo na tužbeni razlog zlouporabe ovlasti, a da se svi drugi tužbeni razlozi moraju odbaciti. Tužitelj međutim smatra ne samo da ima pravo istaknuti sve razloge za poništenje uz uvjet da uvjerljivo navede zlouporabu ovlasti, već da može dokazati i druge povrede kako bi potkrijepio zlouporabu ovlasti. Po njegovom mišljenju Ugovor uspostavlja pravni sustav u kojemu privatni poduzetnici, kako bi tužba bila dopuštena, raspolažu samo tužbenim razlogom zlouporabe ovlasti u odnosu na njih. Zbog toga je nelogično tom razlogu priznati samo izuzetnu i podrednu narav.

Taj se argument mora odbiti. Ako Ugovor predviđa da privatni poduzetnici imaju pravo zatražiti poništenje opće odluke zbog zlouporabe ovlasti u odnosu na njih, to je zbog toga što nemaju pravo na tužbu zbog drugih razloga.

Da je argument tužitelja ispravan, poduzetnici bi imali pravo na tužbu istog opsega kakvo imaju države i Vijeće i bilo bi neobjašnjivo zašto je u članku 33., umjesto jednakog postupanja prema tužbama poduzetnika i tužbama država i Vijeća, uvedena vrlo jasna razlika između pojedinačnih odluka i općih odluka, ograničavajući pritom, kada je riječ o poduzetnicima, poništenje općih odluka na razlog zlouporabe ovlasti u odnosu na njih. Izraz „uz iste uvjete” [neslužbeni prijevod] ne treba se tumačiti tako da poduzetnici, nakon što su utvrdili zlouporabu ovlasti u odnosu na njih, imaju pravo dodatno istaknuti druge tužbene razloge za poništenje jer kada je u odnosu na njih utvrđena zlouporaba ovlasti, dotična se odluka poništava i ne treba se još jednom proglasiti poništenje zbog drugih razloga.

Ova razmatranja očito su suprotna nelogičnom stajalištu tužitelja da se tumačenje Ugovora mora podrediti želji da se privatnim poduzetnicima dâ pravo na praktično isti pravni lijek kakav imaju države i Vijeće. Takva se želja može shvatiti, ali Ugovor ne sadržava nikakvu naznaku iz koje se može zaključiti da je privatnim poduzetnicima dodijeljeno pravo kontrole „ustavnosti” općih odluka, tj. njihove usklađenosti s Ugovorom, iako je riječ o kvazizakonodavnim aktima koje donosi javno tijelo i koje imaju pravni učinak „*erga omnes*”. Točno je da članak 33. dopušta pravo na tužbu za poništenje opće odluke zbog zlouporabe ovlasti u odnosu na poduzetnika, međutim riječ je o iznimci koja se objašnjava činjenicom da u ovom slučaju još uvijek prevladava element pojedinačnosti.

Protiv općih odluka tužitelj stoga može isticati samo tužbeni razlog zlouporabe ovlasti u odnosu na njega. Što se tiče pojedinačne odluke, budući da se stranke slažu u pogledu te kvalifikacije, tužitelj može istaknuti sve razloge iz članka 33. prvog stavka.

B - Meritum

Prije razmatranja pitanja koja se odnose na Odluku br. 22/55, osobito ona kojima se pita ima li Visoka vlast ovlast utvrđivanja prodajnih cijena, te pritužaba u odnosu na dopis od 28. svibnja 1955., najprije valja analizirati način utvrđivanja razine procijenjenih proizvodnih troškova.

Što s tiče procjene te razine, tužitelj kao prvo smatra da Visoka vlast nema pravo izmijeniti početnu procjenu procijenjenih proizvodnih troškova jer je riječ o utvrđivanju „razine *standstill*” koja se utvrđuje na početku prijelaznog razdoblja i mora ostati nepromijenjena, osim ispravaka o kojima se odlučilo zajedničkim dogovorom.

Ovaj argument tužitelja mora se odbiti jer stavak 26. Konvencije navodi da stopu neizbježnog snižavanja belgijskih cijena određuje razina proizvodnih troškova procijenjenih na kraju prijelaznog razdoblja. Iz toga slijedi da se u slučaju promjene procijenjene razine proizvodnih troškova mora obaviti nova procjena koja to uzima u obzir.

Kao drugo, pravna stajališta stranaka suprotna su u pogledu načina na koji se procjenjuje razina procijenjenih proizvodnih troškova. Sud smatra da prije donošenja odluke treba utvrditi, na osnovi predviđanja koja su omogućile činjenice i okolnosti poznate u trenutku procjene, koja je bila razumna razina „okvirnih proizvodnih troškova na kraju prijelaznog razdoblja” za svaku vrstu i kategoriju ugljena. [neslužbeni prijevod]

Odgovori koje su dale stranke na pitanja koja je postavio sudac izvjestitelj nisu dostatni u tu svrhu.

Budući da su stranke u svojem zajedničkom odgovoru izjavile da se takvi dodatni detalji Sudu ne mogu dostaviti u zadanom roku, u tu im svrhu valja odrediti novi rok.

Uzimajući u obzir postupovne akte,

saslušavši stranke na raspravi,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika,

uzimajući u obzir članak 2., članak 3. točku (c), članke 4., 8., 14., 33., 34., 36., 50., 60. i 61. Ugovora i stavke 1., 8., 24., 25. i 26. Konvencije,

uzimajući u obzir Protokol o Statutu Suda,

uzimajući u obzir Poslovnik Suda i Poslovnik Suda o troškovima,

SUD,

odbijajući sve druge šire ili protivne zahtjeve, proglašava i presuđuje:

1. Tužba je dopuštena.

2. **Usmeni dio postupka ponovno se otvara. Raspravljat će se isključivo o razini, po vrstama i kategorijama, procijenjenih proizvodnih cijena belgijskog ugljena na kraju prijelaznog razdoblja i o njihovom značaju u odnosu na cijene koje su utvrđene u odluci br. 22/55.**
3. **Daje se rok do 1. rujna 1956. do kada stranke tajništvu Suda trebaju dostaviti dodatne informacije navedene u ovoj presudi i zakazuje se rasprava za 20. rujna 1956. u 10.30.**
4. **O troškovima će se odlučiti naknadno.**

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourggu 17. srpnja 1956.

[Potpisi]

RADNI PRIJEVOD